

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over de voorhangbrief van 14 juni 2012 inzake invoering van prestatiebekostiging in de forensische zorg (Kamerstuk 32 398, nr. 16).

De voorzitter van de commissie,
Smeets

Adjunct-griffier van de commissie,
Clemens

Inhoudsopgave

- I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties
- II. Reactie van de minister

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de voorhangbrief inzake de invoering van prestatiebekostiging in de forensische zorg. Deze leden zijn er een voorstander van om administratieve lasten in de zorgsector sterk te verminderen en de financiering zoveel mogelijk gelijk te trekken. Wel hebben zij nog enkele vragen bij de brief van de staatssecretaris.

In de brief worden de uitgangspunten voor de prestatiebekostiging geformuleerd. De leden van de CDA-fractie vragen of bij de invoering van Diagnose Behandel en Beveiliging Combinaties (DBBC's) als bekostigingsinstrument ook delen van de zorg via een beschikbaarheidsbijdrage gefinancierd zullen worden. Daarnaast vragen deze leden waarom niet gekozen is voor bandbreedtes in de DBBC's, als het uitgangspunt is om zoveel mogelijk de curatieve geestelijke gezondheidszorg (GGZ) te volgen. Deze keus is immers wel voor de curatieve GGZ gemaakt. De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) heeft geadviseerd om ten aanzien van de tariefstructuur op de korte termijn maximumtarieven te introduceren, in ieder geval gedurende de transitieperiode. Ziet de staatssecretaris het bestaan van de maximumtarieven ook als een tijdelijkheid?

De leden van de CDA-fractie vragen of het klopt dat er de komende twee jaar nog wel sprake is van een dubbele administratie. Verder willen deze leden graag nadere uitleg over wat de staatssecretaris bedoelt met de opmerkingen dat de zorginkoper op een zorgvuldige wijze zal omgaan met de bevoorschotting en daarin geen onverantwoorde stappen gaat nemen.

De veldpartijen geven aan dat zij op punten wel graag willen zien dat er wijzigingen in de productstructuur zullen gaan plaatsvinden. Tevens formuleert de NZa in haar advies ook enkele ontwikkelpunten voor de productstructuur. Waarom kiest de staatssecretaris er dan toch voor om met de ontwikkelpunten in de productstructuur niet verder aan de slag te gaan?

De staatssecretaris schrijft in de brief dat zodra een besluit over de overgang naar de Normatieve Huisvestingscomponent (NHC) kan worden genomen, hij de Kamer informeert. De leden van de CDA-fractie vragen wanneer de staatssecretaris een dergelijk besluit verwacht. Daarnaast kunnen deze leden zich indenken dat de bouwvereisten voor instellingen die forensische zorg verlenen meestal zwaarder (verzwaarde uitvoering van de behandelruimten) zullen zijn dan bij een normale zorginstelling. Worden deze verschillen ook verdisconteerd in de NHC voor de forensische zorg?

De leden van de CDA-fractie vinden het verstandig dat het mogelijk is om het vangnet eventueel te verlengen. Overigens viel in de bijdrage van de veldpartijen op dat zij de invoering van de prestatiebekostiging per 1 januari 2014 wensen. Hoe kijkt de staatssecretaris hier tegen aan? De NZa schrijft namelijk ook in haar advies dat als zich onverhoopt de situatie voordoet dat er geen productstructuur met een voldoende kwaliteit tarieven vastgesteld kan worden, zij adviseert de overstap naar

DBBC-bekostiging pas per 2014 te maken. Wat is de stand van zaken van het vaststellen van de productstructuur met een voldoende kwaliteit tarieven?

In de inleidende brief gaat de NZa in op de verhouding tussen de NZa en het ministerie van Veiligheid en Justitie en ook DBC-Onderhoud. De leden van de CDA-fractie vragen hoe de staatssecretaris de onderlinge relatie ziet, gezien de uitvoering van de wettelijke verantwoordelijkheden en taken.

Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben met zorg kennisgenomen van de voorhangbrief inzake invoering van prestatiebekostiging in de forensische zorg. Deze leden vinden het verbijsterend en wereldvreemd dat de staatssecretaris de forensische zorg als een markt betitelt. Genoemde leden vragen de staatssecretaris om uitgebreid toe te lichten op grond waarvan deze «markt» zou kunnen functioneren. Zij vragen de staatssecretaris om de verschillende partijen te noemen en te beargumenteren hoe de rolverdeling tussen deze partijen zou moeten leiden tot marktwerking. De leden van de SP-fractie wijzen erop dat de doelgroep van forensische zorg nooit kan functioneren als consument. Ten eerste, omdat deze doelgroep onvrijwillig tot de «markt» toetreedt, maar is veroordeeld tot de rechter. Deze leden vragen de staatssecretaris of hij het ermee eens is dat een markt alleen kan functioneren als er sprake is van vrijwillige toetreding van consumenten. Ten tweede betreft het doelgroepen die door een ernstige psychiatrische of verstandelijke handicap niet of verminderd toerekeningsvatbaar zijn. De leden van de SP-fractie concluderen dat in een forensisch stelsel op basis van marktwerking deze mensen nooit als consument kunnen functioneren, maar feitelijk tot handelswaar worden gedegradeerd. Zij vragen de staatssecretaris hierop te reageren.

De leden van de SP-fractie vragen de staatssecretaris toe te lichten wat precies de onoverkomelijke problemen met de huidige bekostiging zijn die invoering van prestatiebekostiging noodzakelijk maken. Deze leden vragen de staatssecretaris ook welke alternatieven voor prestatiebekostiging zijn overwogen en op grond waarvan elk van deze alternatieven zijn afgewezen.

De invoering van Diagnose Behandel Combinaties (DBC's) in de curatieve zorg ging, evenals het huidige voornemen met betrekking tot de forensische zorg, uit van hoge verwachtingen. De leden van de SP-fractie zijn van mening dat de invoering van DBC's totaal is mislukt. Zij vragen het kabinet nauwkeurig en cijfermatig te onderbouwen wat er in de ziekenhuiszorg en de GGZ terecht is gekomen van transparantie, kwaliteit en toegankelijkheid. Is het niet zo dat de DBC's de zorg juist hebben vertroebeld, tot aan creatief declareren toe? Welke lessen heeft het kabinet uit het DBC-fiasco geleerd en op grond waarvan verwacht de staatssecretaris dat het met de invoering van de DBBC's in de forensische zorg beter zal aflopen? De leden van de SP-fractie vrezen dat over enige tijd sprake zal zijn van «DBBC's op weg naar transparantie».

De leden van de SP-fractie herinneren de staatssecretaris aan de specifieke rol van DBC's en zorgzwaartepakketten (ZZP's) in de beoogde marktwerking binnen de curatieve respectievelijk de langdurige zorg. Deze bekostigingssystemen zouden de zorg opknippen in tussen zorgaanbieders vergelijkbare pakketten waarop kon worden geconcurrereerd en waarop de vermeende zorgconsument zijn keuzes kon maken. Deze leden constateren dat hiervan, zoals verwacht, niets terecht is gekomen of nog

kan komen. Dat een vergelijkbaar systeem ook in de forensische zorg dreigt te worden ingevoerd vinden de leden van de SP-fractie onbegrijpelijk. Zorgconsumenten bestaan niet en al helemaal niet in de forensische zorg. Wat is in de ogen van de staatssecretaris het nut van het opknippen van deze zorg in pakketten?

De staatssecretaris wil voor wat betreft de Normatieve Huisvestingscomponent zoveel mogelijk aansluiten bij de NHC's voor de GGZ- en AWBZ-zorg. Deze leden vragen de staatssecretaris om toe te lichten wat hiervan het beoogde doel is. In de langdurige zorg is de NHC ingevoerd met het oog op het scheiden van wonen en zorg. De leden van de SP-fractie kunnen zich dit nauwelijks voorstellen in de context van forensische zorg.

De leden van de SP-fractie vragen de staatssecretaris om de ontwikkeling in risicodragendheid van instellingen voor forensische zorg uiteen te zetten. Indien de risicodragendheid toeneemt, nemen ook de opgepotte reserves toe en het risico op financiële problematiek. Deze leden vragen de staatssecretaris hierop in te gaan.

Tot slot verzoeken de leden van de SP-fractie de staatssecretaris om vanwege de bijzondere doelgroep, het belang voor de maatschappij van zowel goede forensische zorg als beheersing van de zorgkosten, alsmede de negatieve ervaringen met prestatiebekostiging in de zorg, af te zien van invoering van deze vorm van financiering in de forensische zorg.

II. Reactie van de staatssecretaris